

**. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ANTLAŞMASI DOĞRULTUSUNDA DEVLETLER ARASINDA
DOSTÇA İLİŞKİLER VE İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN ULUSLARARASI HUKUK İLKELERİ KONUSUNDAKİ BİLDİRGE VE EKI**

Genel Kurul,

Devletler arasında dostça ilişkiler ve işbirliğine ilişkin uluslararası hukuk ilkelerinin sürekli olarak geliştirilmesi ve yasa halinde toplanmasının önemini tasdik eden 18 Aralık 1962 tarih ve 1815 (XVII) sayılı, 16 Aralık 1963 tarih ve 1966 (XVII) sayılı, 20 Aralık 1965 tarih ve 2103 (XX) sayılı, 12 Aralık 1966 tarih ve 2181 (XXI) sayılı, 18 Aralık 1967 tarih ve 2327 (XXII) sayılı, 20 Aralık 1968 tarih ve 2463 (XXIII) sayılı ve 8 Aralık 1969 tarih ve 2533 (XXIV) sayılı kararlarını anımsayarak,

Cenevre'de 31 Mart ile 1 Mayıs 1970 tarihleri arasında toplanmış bulunan Devletler Arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliğine İlişkin Uluslararası Hukuk İlkeleri konusundaki Özel Komite'nin raporunu dikkate alarak,

Uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi ve devletler arasında dostça ilişkiler ve işbirliğinin geliştirilmesi konularında Birleşmiş Milletler Antlaşmasının üstün önemini vurgulayarak,

Birleşmiş Milletler'in 25. Kuruluş yıldönümü münasebetiyle Birleşmiş Milletler Antlaşması doğrultusunda Devletler arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliğine ilişkin Uluslararası Hukuk İlkeleri konusundaki Bildirgenin kabul edilmesinin dünya barışının güçlendirilmesine katkı sağlayacağına ve uluslar arasında hukukun üstünlüğünün ilerletilmesi ve özellikle Antlaşmada vücut bulmuş olan ilkelerin evrensel olarak uygulanmasını sağlayarak uluslararası hukukun ve Devletler arası ilişkilerin gelişmesinde bir kilometre taşı oluşturacağına derinden inanmış olarak,

Bildirge metninin geniş çapta dağıtımının arzu edilir olduğunu düşünerek,

1. Mevcut karara ek metin olarak sunulmuş bulunan Birleşmiş Milletler Antlaşması doğrultusunda Devletler arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliğine ilişkin Uluslararası

Hukuk İlkeleri konusundaki Bildirgeyi onaylar;

2. Sözleşme'nin ayrıntılı bir şekilde hazırlanmasını sağlayan çalışması için Devletler arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliğine İlişkin Uluslararası Hukuk İlkeleri konusundaki Özel Komite'ye takdirlerini ifade eder;

3. Bildirge'nin yaygın bir biçimde bilinir hale gelmesi için bütün çabaların gösterilmesini önerir.

1883. Kurul toplantısı

24 Ekim 1970

EK

Birleşmiş Milletler Antlaşması Doğrultusunda Devletler arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliğine İlişkin Uluslararası Hukuk İlkeleri Konusunda Bildirge

BAŞLANGIÇ

Genel Kurul, Birleşmiş Milletler Antlaşması uyarınca, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi ve uluslar arasında dostça ilişkiler ve işbirliğinin geliştirilmesinin Birleşmiş Milletler'in temel amaçları arasında olduğunu yeniden beyan ederek,

Birleşmiş Milletler halklarının birbirleri ile iyi komşular olarak barış içinde bir arada yaşamaya ve hoşgörülü davranmaya kararlı olduğunu anımsayarak,

Özgürlük, eşitlik, adalet ve temel insan haklarına saygı üzerine inşa edilmiş uluslararası barışın sürdürülmesinin ve güçlendirilmesinin ve siyasi, ekonomik ve toplumsal sistemleri ya da gelişmişlik düzeyleri göz önüne alınmaksızın tüm uluslar arasında dostça ilişkilerin geliştirilmesinin önemini akılda tutarak,

Uluslar arasında hukukun üstünlüğünün teşvik edilmesinde Birleşmiş Milletler Antlaşmasının üstün önemini de akılda tutarak, Devletler arasında dostça ilişkiler ve işbirliğini gözeten uluslararası hukukun ilkelerine sadakat ile itaat edilmesinin ve Antlaşmaya uygun olarak,

Devletlerin üzerlerine aldıkları yükümlülüklerin iyi niyet çerçevesinde yerine getirilmesinin uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi ve Birleşmiş Milletler'in diğer amaçlarının yerine getirilmesi için en üst derecede öneme sahip olduğunu göz önünde tutarak,

Antlaşmanın kabul edilmesinden bu yana geçen zaman içinde dünyada meydana gelen büyük siyasal, ekonomik ve toplumsal değişimlerin ve bilimsel ilerlemenin bu ilkelere ve yürürlükte olduğu Devletlerin yönetiminde daha etkin bir biçimde uygulanması gereksinimine artan bir önem kazandırdığını kaydederek,

Ay ve diğer gök cisimleri de dahil olmak üzere, dış uzayın, egemenlik iddiası ile kullanım ya da işgal ya da başka herhangi bir yöntem aracılığı ile ulusal bir mülk haline getirilemeyeceği konusunda tesis edilmiş bulunan ilkeyi anımsayarak ve benzer şekilde esinlenilmiş diğer uygun koşulların tesis edilmesi sorununa Birleşmiş Milletler tarafından önem verildiği olgusunun bilincinde olarak,

Yalnızca, başka ülkelerin iç işlerine herhangi bir şekilde karışılması Antlaşmanın ruhunu ve lafzını ihlal ettiği için değil, aynı zamanda uluslararası barış ve güvenliği tehdit eden durumların yaratılmasına neden olduğu için de herhangi başka bir devletin iç işlerine karışmama taahhüdüne Devletler tarafından katı bir biçimde uyulmasının ulusların barış içinde bir arada yaşamasının güvence altına alınmasında vazgeçilmez bir koşul olduğuna inanmış olarak,

Devletlerin, uluslararası ilişkilerinde herhangi bir Devletin siyasi bağımsızlık ya da ülke bütünlüğü aleyhine yönelik askeri, siyasi, ekonomik ya da herhangi başka bir zorlamadan uzak durma görevini anımsayarak,

Bütün Devletlerin, uluslararası ilişkilerinde herhangi bir Devletin ülke bütünlüğü ya da siyasi bağımsızlığına karşı güç kullanma tehdidinde bulunma ya da güç kullanmaktan ya da Birleşmiş Milletler'in amaçlarıyla uyumlu olmayan herhangi bir biçimde davranmaktan kaçınmalarının zorunlu olduğunu göz önünde tutarak,

Bütün Devletlerin, uluslararası anlaşmazlıklarını Antlaşma doğrultusunda barışçıl yöntemlerle çözümlerinin eşit ölçüde zorunlu olduğunu göz önünde tutarak,

Mutlak eşitliğin temel önemini Antlaşma doğrultusunda yeniden onaylayarak ve Birleşmiş Milletler'in amaçlarının yalnızca Devletler mutlak eşitlikten yararlanır ve kendi uluslararası ilişkilerinde bu ilkenin gerekleriyle tam bir uyum içinde olurlarsa gerçekleşebileceğini vurgulayarak,

Halkların yabancı boyunduruğu, hakimiyeti ve sömürüsüne maruz bırakılmalarının uluslararası barışın ve güvenliğin tesisinde önemli bir engel teşkil ettiğine inanmış olarak,

Halkların eşit hakları ve kendi geleceğini tayini ilkesinin çağdaş uluslararası hukuka önemli bir katkıda bulunduğu ve mutlak eşitlik ilkesi üzerine inşa edilmiş bir biçimde bu ilkenin etkin olarak uygulanmasının Devletler arasında dostça ilişkilerin tesisinde başlıca önem taşıdığına inanmış olarak,

Bir Devletin ya da ülkenin ulusal birliği ve toprak bütünlüğünün kısmen ya da tamamen bozulmasına ya da onun siyasal bağımsızlığına yönelik herhangi bir girişimin Antlaşmanın amaçları ve ilkeleri ile bağdaşmaz olduğuna sonuç itibari ile inanmış olarak,

Bir bütün olarak Antlaşmanın hükümlerini göz önünde tutarak ve Birleşmiş Milletler'in yetkili organları tarafından ilkelerin içeriğiyle ilgili olarak kabul edilmiş bulunan konuya ilişkin kararların rolünü dikkate alarak,

Aşağıda belirtilen ilkelerin ilerici nitelikte gelişmesi ve yasa haline getirilmesini dikkate alarak:

- (a) Devletlerin, uluslararası ilişkilerinde herhangi bir Devletin ülke bütünlüğü ya da siyasi bağımsızlığına karşı güç kullanma tehditinde bulunma ya da güç kullanmaktan ya da Birleşmiş Milletler'in amaçlarıyla uyumlu olmayan herhangi bir biçimde davranmaktan kaçınması gerektiğine dair ilke,
- (b) Devletlerin, uluslararası anlaşmazlıklarını uluslararası barış ve güvenlik ve adaleti tehlikeye düşürmeyecek bir biçimde barışçıl yöntemlerle çözümlenmeleri gerektiğine dair ilke,
- (c) Antlaşma doğrultusunda olmak üzere, herhangi bir Devletin kendi iç işlerine ait kararlarla ilgili konulara karışmama yükümlülüğü,
- (d) Devletlerin Antlaşma doğrultusunda birbirleri ile işbirliğinde bulunma yükümlülüğü,
- (e) Halkların eşit hakları ve kendi geleceğini tayin etmesine dair ilke,
- (f) Devletlerin mutlak eşitliğine dair ilke,
- (g) Devletlerin, Antlaşma doğrultusunda üzerlerine aldıkları yükümlülükleri iyi niyet içerisinde yerine getireceklerine dair ilke,

ve bu ilkelerin uluslararası toplumda daha etkili bir şekilde uygulanmalarını güvence altına almak Birleşmiş Milletler'in amaçlarının hayata geçirilmesini sağlayacaktır,

Devletler arasında dostça ilişkiler ve işbirliğine ilişkin uluslararası hukukun ilkelerini göz önünde tutmuş olarak,

1. Aşağıdaki ilkeleri ciddiyetle ilan eder:

Devletlerin, uluslararası ilişkilerinde herhangi bir Devletin ülke bütünlüğü ya da siyasi bağımsızlığına karşı güç kullanma tehdidinde bulunmak ya da güç kullanmaktan ya da Birleşmiş Milletler'in amaçlarıyla ters düşen herhangi bir biçimde davranmaktan kaçınacaklarına dair ilke:

Her devlet uluslararası ilişkilerinde herhangi bir Devletin ülke bütünlüğü ya da siyasi bağımsızlığına karşı güç kullanma tehdidinde bulunma ya da güç kullanmaktan ya da Birleşmiş Milletler'in amaçlarıyla ters

düŖen herhangi bir biçimde davranmaktan kaçınmak yükümlülüğündedir. Böyle bir güç tehdidi ya da güç kullanımı uluslararası hukukun ve Birleşmiş Milletler Antlaşmasının ihlali anlamına gelir ve hiçbir zaman uluslararası sorunların çözümünde bir araç olarak kullanılmamalıdır.

Saldırıdan kaynaklanan bir savaş, uluslararası hukuka göre sorumluluğu olan, barışa karşı işlenmiş bir suçtur.

Birleşmiş Milletler'in amaç ve ilkeleri uyarınca Devletlerin, saldırıdan kaynaklanan savaş lehinde propaganda yapmaktan kaçınma yükümlülüğü vardır.

Her Devletin, başka bir Devletin var olan uluslararası sınırlarını ihlal etmek amacı ile ya da toprak anlaşmazlıkları ve Devletlerin sınırları ile ilgili sorunlar dahil olmak üzere uluslararası anlaşmazlıkların çözümünde araç olarak güç tehdidi ya da güç kullanımından kaçınma yükümlülüğü vardır.

Her Devletin, kendisinin taraf olduğu ya da başka bir şekilde saygılı olmak durumunda olduğu uluslararası bir antlaşma ile oluşturulmuş ya da bu antlaşma gereğince ortaya çıkmış ateşkes sınırları gibi uluslararası sınır tayinlerini ihlal etmek amacı ile güç tehdidi ya da güç kullanmaktan kaçınma yükümlülüğü vardır. Yukarıda belirtilenlerin hiçbirisi, kendi özel rejimleri altındaki bu gibi sınırların mevcut durum ve etkileri açısından tarafların konumlarına zarar verecek ya da geçici niteliklerini etkileyecek şekilde yorumlanamaz.

Devletlerin güç kullanımını içeren misilleme hareketlerinden kaçınma konusunda bir yükümlülükleri vardır.

Her Devlet, eşit haklar ve kendi geleceğini tayin etme ilkelerinin işlenmesi sırasında sözü edilen halkları, kendi geleceklerini tayin etme, özgürlük ve bağımsızlık haklarından yoksun bırakan herhangi bir zora dayalı eylemden kaçınma yükümlülüğüne sahiptir.

Her Devletin, başka bir Devletin toprağına saldırı amacını taşıyan, ücretli askerler de dahil olmak üzere, düzensiz güçler ya da silahlı grupları örgütlemek veya örgütlenmelerini teşvik etmekten kaçınma yükümlülüğü vardır.

Her Devlet, bir başka Devletin içindeki sivil mücadele hareketleri ya da terörist hareketleri örgütlemek, kışkırtmak, bunlara yardımda bulunmak ya da bunların içinde yer almaktan ya da bu tür hareketlerin yürütülmesine yönelik olarak kendi toprakları içinde yürütülen örgütlü etkinliklere rıza göstermekten, bu paragrafta sözü edilen hareketler güç tehdidi ya da güç kullanımı içerdiği zaman, kaçınmakla yükümlüdür.

Bir Devletin toprağı, Antlaşmanın hükümlerine aykırı bir biçimde güç kullanılmasından kaynaklanan askeri işgalin hedefi olmamalıdır. Bir Devletin toprağı, güç tehdidi ya da güç kullanılması sonucunda, bir başka devletin ele geçirme hedefi olmamalıdır. Güç tehdidi ya da güç kullanılması sonucunda sağlanan hiçbir toprak kazanımı yasal olarak kabul edilmeyecektir. Yukarıda belirtilen hiçbir şey:

(a) Antlaşma hükümlerinin ya da Antlaşma rejiminden yapılmış olan ve uluslararası hukuk açısından geçerliliği bulunan herhangi bir uluslararası antlaşmanın hükümlerini;

ya da

(b) Güvenlik Konseyi'nin Antlaşma hükmünce var olan yetkilerini etkileyecek biçimde yorumlanamaz.

Bütün Devletler, etkili bir uluslararası denetim altında yürütülecek olan genel ve tam bir silahsızlanma konusunda evrensel bir antlaşmanın erken bir biçimde sonuçlandırılmasına yönelik görüşmeleri iyi niyet içinde sürdürecekler ve uluslararası gerginlikleri azaltmaya ve Devletler arasındaki güveni güçlendirmeye yönelik uygun önlemlerin kabul edilmesi için çaba göstereceklerdir.

Bütün Devletler, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesine yönelik uluslararası hukukun genel kabul görmüş bulunan ilke ve kuralları uyarınca belirlenmiş olan yükümlülüklerine iyi niyet çerçevesinde uyum gösterecek ve Antlaşma üzerine temellendirilen Birleşmiş Milletler güvenlik sistemini daha etkili hale getirmek için çaba göstereceklerdir.

Yukarıdaki paragraflardaki hiçbir şey, güç kullanımının yasal olduğu durumlarla ilgili olarak Antlaşmanın kapsamının genişletilmesi ya da daraltılması olarak yorumlanamaz.

Devletlerin, aralarındaki uluslararası anlaşmazlıkları uluslararası barış, güvenlik ve adaleti tehlikeye düşürmeyecek bir biçimde barışçıl yöntemlerle çözümleyeceklerine ilişkin ilke:

Her Devlet, başka Devletlerle arasındaki uluslararası anlaşmazlıkları uluslararası barış, güvenlik ve adaleti tehlikeye düşürmeyecek bir biçimde barışçıl yöntemlerle çözümleyecektir.

Devletler, kendi uluslararası anlaşmazlıklarının erken ve adil bir biçimde çözümünü, müzakere, soruşturma, arabuluculuk, uzlaştırma, hakem kararı ile çözüme gitme, yargı yolu ile çözüme bağlama, bölgesel araçlara ya da düzenlemelere ya da kendilerinin tercih edeceği diğer barışçıl yöntemlere başvurmak yolları ile arayacaklardır. Bu türde bir çözümün araştırılması sırasında taraflar, koşullara ve anlaşmazlığın doğasına uygun olabilecek barışçıl yöntemler üzerinde uzlaşacaklardır.

Bir anlaşmazlığın taraflarının, yukarıda sayılan barışçıl araçlar aracılığı ile çözüme ulaşamadığı durumlarda, üzerinde uzlaştıkları diğer barışçıl araçlar aracılığı ile çözüm arayışına devam etme yükümlülüğü vardır.

Uluslararası bir anlaşmazlığa taraf olan Devletler ve aynı şekilde diğer Devletler, mevcut durumun uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesini tehlikeye düşürecek bir biçimde kötüleşmesine neden olabilecek herhangi bir davranıştan kaçınacaklar ve Birleşmiş Milletler'in amaç ve ilkeleri doğrultusunda hareket edeceklerdir.

Uluslararası anlaşmazlıklar, Devletlerin mutlak eşitliği temeline dayanarak ve yöntemlerin özgür seçimi ilkesi doğrultusunda çözümlenecektir. Devletlerin, şu anda var olan ya da gelecekte ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümü amacı ile özgür bir biçimde üzerinde uzlaştıkları bir çözüm yöntemine başvurmaları ya da böyle bir çözüm yöntemini kabul etmeleri mutlak eşitlik ile bağdaşmaz olarak sayılmayacaktır.

Yukarıda bulunan paragraftaki hiçbir şey, özellikle uluslararası anlaşmazlıkların barışsever bir biçimde çözülmesine yönelik olanlar olmak üzere Antlaşmanın uygulanabilir hükümlerinde azaltma yapmaz ya da onları etkilemez.

Antlaşma uyarınca, herhangi bir Devletin iç mevzuat uygulamaları dahilinde olan konulara karışmamaya ilişkin ilke:

Hiçbir Devlet ya da Devletler topluluğu, nedeni ne olursa olsun, herhangi başka bir Devletin iç ya da dış işlerine doğrudan ya da dolaylı bir biçimde karışma hakkına sahip değildir. Bu sebeple Devletin şahsına ya da onun siyasal, ekonomik ve kültürel öğelerine yöneltilmiş bulunan silahlı müdahale ya da bütün diğer müdahale biçimleri ya da tehdit teşebbüsleri uluslararası hukuku ihlal eder.

Hiçbir Devlet, onun egemenlik haklarını kullanmasını buyruğu altına almak ve ondan herhangi bir türde çıkar sağlamak amacıyla bir başka Devleti zorlamaya yönelik ekonomik, siyasi ya da herhangi başka bir türde yöntemleri uygulayamaz ya da uygulanmasını teşvik edemez.

Aynı zamanda, hiçbir Devlet, bir başka Devletin rejimini şiddet kullanarak devirmeye yönelik yıkıcı, terörist ya da silahlı etkinlikleri örgütlemeyecek, kışkırtmayacak, teşvik etmeyecek ya da bunlara yardımda bulunmayacak, mali destek sağlamayacak, hoşgörü göstermeyecek veya bir başka Devletin içindeki sivil mücadeleye müdahale etmeyecektir.

Halkları kendi ulusal kimliklerinden yoksun bırakmak amacı ile güç kullanılması, onların vazgeçilemez haklarının ve müdahale etmeme ilkesinin bir ihlalini oluşturur.

Her Devlet, başka bir Devletin herhangi bir biçimde müdahalesi olmadan, kendi siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel sistemlerini seçmek konusunda vazgeçilemez bir hakka sahiptir.

Yukarıdaki paragraflardaki hiçbir şey Antlaşmanın uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesine ilişkin olan ilgili hükümlerini etkileyecek bir biçimde yorumlanmayacaktır.

Devletlerin, Antlaşma doğrultusunda birbirleri ile işbirliğinde bulunma yükümlülüğüne ilişkin ilke:

Devletlerin, uluslararası ilişkilerin değişik alanlarında, siyasal, ekonomik ve toplumsal sistemleri arasındaki farklılıkları dikkate almaksızın, uluslararası barış ve güvenliği sürdürme; ve uluslararası ekonomik istikrar ve ilerlemeyi, ulusların genel refahını ve bu tür farklılıklardan kaynaklanan ayrımcılıktan bağımsız bir uluslararası işbirliğini teşvik etmek yükümlülüğü vardır.

Bu amaçla:

(a) Devletler, uluslararası barış ve güvenliğin korunması konusunda diğer Devletler ile işbirliği yapacaklardır;

(b) Devletler, herkes için geçerli olan insan hakları ve temel özgürlüklere saygıyı ve bunların hayata geçirilmesini sağlamak ve her türden ırksal ayrımcılığı ve dinsel hoşgörüsüzlüğü sona erdirmek konularında işbirliği yapacaklardır;

(c) Devletler, ekonomik, toplumsal, kültürel, teknik ve ticari alanlardaki uluslararası ilişkilerini mutlak eşitlik ve müdahalede bulunmama ilkeleri doğrultusunda yürüteceklerdir;

(d) Birleşmiş Milletler'e üye Devletlerin, Antlaşmanın ilgili hükümleri doğrultusunda, birlikte ve ayrı hareket ederken Birleşmiş Milletler ile işbirliği içinde olma yükümlülükleri vardır.

Devletler, bilim ve teknoloji alanında olduğu gibi ekonomik, toplumsal ve kültürel alanlarda da uluslararası kültürel ve eğitimsel gelişmenin ilerletilmesi amacıyla işbirliğinde bulunmalıdırlar. Devletler, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki ekonomik büyüme olmak üzere bütün dünyadaki ekonomik büyümenin ilerletilmesinde işbirliği yapmalıdırlar.

Halkların eşit haklarına ve kendi geleceğini tayin etmesine ilişkin ilke:

Birleşmiş Milletler Antlaşması ile saklı tutulan, halkların eşit hakları ve kendi geleceğini tayin etmesi ilkesi nedeniyle bütün halklar, dış müdahale olmaksızın, özgür bir biçimde, kendi siyasal statülerini tayin etme ve kendi ekonomik, toplumsal ve kültürel gelişmesini sağlamaya çalışma hakkına sahiptir ve bütün Devletler, Antlaşma hükümleri doğrultusunda, bu hakka saygı gösterme yükümlülüğündedir.

Her Devletin:

(a) Devletler arasında dostça ilişkileri ve işbirliğini ilerletmek; ve

(b) sömürgeciliğe hızla son vermek amacı ile, söz konusu halkların özgürce ifade edilmiş iradelerine gereken saygıyı göstererek;

ve halkların yabancı boyunduruğu, idaresi ve sömürsü altına alınmasının temel insan haklarının yadsınması gibi ilkenin ihlali anlamına da geldiğini ve Antlaşma'ya aykırı olduğunu akılda tutarak; Antlaşmanın hükümleri doğrultusunda, birlikte ve ayrı hareket etmek yolu ile, halkların eşit hakları ve kendi geleceğini tayin etmesi ilkesinin gerçekleştirilmesini teşvik etmek ve ilkenin yerine getirilmesine yönelik olarak Antlaşma tarafından verilmiş olan sorumlulukları yerine getirmesinde Birleşmiş Milletler'e yardımda bulunmak yükümlülüğü vardır.

Her Devletin, Antlaşma doğrultusunda, birlikte ve ayrı hareket etmek yolu ile, insan hakları ve temel özgürlüklere evrensel saygıyı ve bunların hayata geçirilmesini destekleme yükümlülüğü vardır.

Egemen ve bağımsız bir Devlet kurma, bağımsız bir devletle serbest birleşme ya da bütünleşme ya da bir halk tarafından özgürce belirlenmiş herhangi başka bir siyasal statüye sahip olma o halkın kendi geleceğini tayin etme hakkını kullanmasının şekillerini oluşturur.

Her Devletin, yukarıda bu ilkenin ayrıntılı incelemesinde bahsedilen hakları, kendi geleceğini tayin etme ve özgürlük ve bağımsızlık hakkından mahrum eden herhangi bir zora dayanan hareketten kaçınmak

yükümlülüğü vardır. Kendi geleceğini tayin etme haklarını kullanma amacı ile, bu türde zora dayanan hareketlere karşı ve onlara direnç göstermeye yönelik hareketlerinde bu halklar, Antlaşmanın amaçları ve ilkeleri doğrultusunda destek aramak ve almak hakkına sahiptirler.

Bir sömürge toprağı ya da diğer Özerk Olmayan Ülke, Antlaşma nezdinde, kendisini yöneten Devletin statüsünden ayrı ve farklı bir statüye sahiptir; Antlaşma nezdindeki bu tür ayrı ve farklı statü, sömürgecinin ya da Özerk Olmayan Ülkenin halkı, Antlaşmanın ve özellikle Antlaşmanın amaç ve ilkelerinin doğrultusunda, sahip olduğu kendi geleceğini tayin etme hakkını kullanana kadar var olacaktır.

Yukarıda yer alan paragraflardaki hiçbir şey, yukarıda tanımlanmış bulunan halkların eşit hakları ve kendi geleceğini tayin etmesi ilkesine uygun olarak kendilerini yöneten ve böylece ırk, inanç ya da renk ayrımı yapmadan ülkede yaşayan bütün halkı temsil eden bir yönetimi bulunan egemen ve bağımsız Devletlerin toprak bütünlüğü ya da siyasal birliğini tamamen ya da bir kısmı ile parçalayacak ya da bozacak olan herhangi bir harekete izin veriyormuş ya da bunu teşvik ediyormuş gibi yorumlanamaz.

Her Devlet, herhangi başka bir Devlet ya da ülkenin ulusal birliği ve toprak bütünlüğünü kısmen ya da tamamen bozma amacını güden her hareketten kaçınacaktır.

Devletlerin mutlak eşitliğine ilişkin ilke:

Bütün Devletler mutlak eşitlikten yararlanırlar. Bütün Devletler, ekonomik, toplumsal, siyasal ya da başka nitelikteki farklara bağlı olmaksızın eşit haklara ve görevlere sahiptirler ve uluslararası toplumun eşit üyeleridirler.

Mutlak eşitlik özellikle aşağıda sayılan öğeleri içerir:

- (a) Devletler hukuksal olarak eşittirler;
- (b) Her Devlet tam egemenliğin doğasında var olan haklardan yararlanır;
- (c) Her Devletin başka Devletlerin şahsına saygı gösterme görevi vardır;
- (d) Devletin toprak bütünlüğü ve siyasal bağımsızlığı dokunulmazdır;
- (e) Her Devlet kendi siyasal, ekonomik ve kültürel sistemlerini özgürce seçme ve geliştirme hakkına sahiptir;
- (f) Her Devletin, kendi uluslararası yükümlülüklerini iyi niyet çerçevesinde ve tamamen yerine getirmek ve diğer Devletler ile barış içinde yaşamak görevi vardır.

Devletlerin, Antlaşma doğrultusunda üstlendikleri yükümlülükleri iyi niyet çerçevesinde yerine getireceklerine ilişkin ilke:

Her Devletin, Birleşmiş Milletler Antlaşması doğrultusunda üstlendikleri yükümlülükleri iyi niyet çerçevesinde yerine getirme görevi vardır.

Her Devletin, uluslararası hukukun genel kabul görmüş bulunan ilke ve kuralları doğrultusunda üstlendikleri yükümlülükleri iyi niyet çerçevesinde yerine getirme görevi vardır.

Her Devletin, uluslararası hukukun genel kabul görmüş bulunan ilke ve kurallarının hükmü altında geçerliliği bulunan uluslararası antlaşmalar doğrultusundaki yükümlülüklerini iyi niyet çerçevesinde yerine getirme görevi vardır.

Uluslararası antlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerin, Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın, Birleşmiş Milletler Üyelerine getirmiş olduğu yükümlülüklerle çeliştiği durumlarda, Antlaşmanın getirdiği yükümlülükler üstün olacaktır.

GENEL BÖLÜM

2. İlan eder ki:

Yukarıdaki ilkelerin yorumlanması ve uygulamasında ilkeler birbirleri ile karşılıklı ilişki içerisinde ve her bir ilke başka bir ilkenin bağlamı içerisinde yorumlanmalıdır.

Bu Bildiri'de bulunan hiçbir şey Antlaşmanın hükümleri ya da Antlaşmanın Üye Devletlere getirmiş olduğu hak ve yükümlülükler ya da Antlaşmanın halklara verdiği hakları, bu Bildiri'deki bu haklara ilişkin ayrıntılı değerlendirmeler de dikkate alındığında, ihlal edecek biçimde yorumlanamaz.

3. Ayrıca ilan eder ki:

Bu Bildiri'de somutlaştırılan Antlaşma ilkeleri uluslararası hukukun temel ilkelerini oluşturur ve bu nedenle bütün Devletlerin uluslararası kararlarında bu ilkelerin ışığında hareket etmeleri ve bu ilkelerin sıkı bir biçimde gözetilmesini temel alarak ikili ilişkilerini geliştirmeleri talebinde bulunur.

